

Een OLAT-wandeling trekt al snel de belangstelling van velen, maar deze dagwandeling zal extra aandacht trekken en wel van de langeafstandwandelaars. Vandaag kunnen zij 50 of zelfs 60 km lopen én zijn er punten te verdienen voor het clubkampioenschap. Voor deze wandelaars is in de vroege ochtend een extra lus uitgezet, waarover verder in deze vooruitblik meer te lezen is.

Maar we beginnen met de 'reguliere' dagwandeling. We starten vandaag vanuit De Reuselhoeve. In de adresgegevens lezen we Moergestel, echter ligt deze sfeervolle locatie niet in het dorp, maar heel landelijk in natuurgebied De Hilver. De toevoeging Natuurpoort doet zijn naam dan ook alle eer aan!

Bij vertrek merken we dat we de winter achter ons laten. Het is al licht en we horen de vogels fluiten! En misschien proeven we al de eerste tekenen van het voorjaar.

In deze landelijke omgeving zal het je niet verbazen dat we vrijwel direct onverhard lopen. Na enkele honderden meters zijn we al bij de Reusel. Dit riviertje zal vandaag als een rode draad door onze wandeling kronkelen. Hoewel kronkelen vroeger was dat zeker het geval en stroomde de Reusel door een brede, natuurlijke bedding. Langs de oevers hier en daar een bosje, wat weilanden en houtwallen. Er stonden zelfs watermolens langs de beek. Tijdens de ruilverkaveling in de jaren zestig werd de Reusel rechtgetrokken en ontstond een breed afvoerkanaal. Gelukkig is er het project 'Beekherstel Reuseldal', waarmee het beekdal weer herkenbaar wordt in het landschap. De eerste resultaten zijn al zichtbaar als we in zuidelijke richting wandelen. We lopen hier door het relatief nieuwe natuurgebied De Hilver, dat begrensd wordt door de beekdalen van de Reusel, het Spruitenstroompje en de Rosep. Er is al veel positiefs te melden: zo is er een

flinke stijging van het aantal broedparen van de watersnip. Ook de grutto wordt steeds vaker gezien. De waterkwaliteit van de Reusel is sterk verbeterd, wat weer vissen, ijsvogels en libellen aantrekt. Ieder jaar en ieder seizoen zijn er nieuwe ontdekkingen in de natuur die zich blijft ontwikkelen. Hoe mooi is dat.

We lopen hier in een waterrijk gebied. Binnen een halfuur treffen we behalve de Reusel ook het al eerdergenoemde Spruitenstroompje én het Wilhelminakanaal aan. Het verbindt de Zuid-Willemsvaart bij Laarbeek met de Amer bij Geertruidenberg en is 68 km lang. Al in 1794(!) ontstonden de eerste plannen voor een kanaal dat Tilburg en Eindhoven met de Maas verbindt. Toch begon het graven pas in 1910 en duurde het tot 1923 voordat het kanaal gereed was.

Na een stukje parallel aan het kanaal gelopen te hebben, gaan we de brug over en komen in het plaatsje Biest-Houtakker. Het pad waarover we zojuist liepen, heeft een interessante geschiedenis. Het is een jaagpad waarover paarden een schuit op het water voorttrokken in de tijd dat vrachtboten nog geen motor hadden.

Een klein stukje bebouwing en dan komen we opnieuw in een open landelijk gebied. We lopen hier heerlijk via mooie populieren- en eikenlanen en komen bij het Diessens Broek, één van de waterbergingsgebieden, bedoeld om in natte periodes water van de Reusel op te vangen. Een groot gebied langs het riviertje is nu moeras waar het water zijn gang kan gaan. Gelukkig liggen er dijkes omheen, zodat we toch droge voeten houden als de waterberging vol staat.

Vlak voor de waterzuivering zien we de tentdoeken van de grote koffiepost. De generator zoomt, verse koffie wacht op ons! O, het is weer even genieten: koffie, koek, bankje, gezellige vrijwilligers, wat wil je nog meer.....

Na de rust is de eerste splitsing. De wandelaars die 10 km lopen, maken hier een doorsteek. Ze steken via een smalle brug de Reusel over en gaan door een mooi open landschap met vergezichten richting Wilhelmina-kanaal. Verderop, in Haghorst, sluiten ze weer bij de overige afstanden aan om dan op weg te gaan naar de soeppost. Op de route van de 10 km zijn vandaag dus twee wagenrusten.

De andere wandelaars gaan op weg naar een natuurgebied met een bijzondere naam: Annanina's Rust, een oud landgoed met loof- en naaldbos.

We passeren de slagboom die toegang geeft tot het landgoed, dat zo'n 150 hectare groot is en in beheer is bij het Brabants Landschap.

Annanina's Rust is in 1899 gesticht door Emile Huijsmans, notaris in Diessen. Hij leefde van 1850 tot 1920. Het landgoed is vernoemd naar zijn maîtresse, een Russische, die een huisje had op het landgoed.

We lopen dwars door het mooie gebied. Het zuidwestelijk deel is aangelegd in Engelse landschapsstijl. Hier staan monumentale eiken en beuken en twee boswachterswoningen. Wat vooral opvalt, zijn de vele ro-dodendrons. Wat zullen deze in de meimaand een bloemenpracht geven!

Dan buigt de 15 km af. Zij pakken een ander stukje van het landgoed mee. Zodra ze aan de bosrand komen, wacht hen een mooie doorsteek. Een stukje weiland, een graspad en een zandweg. En dan sluiten ze weer aan op de hoofdroute.

De overige afstanden: 20, 30 en 40 km verlaten Annanina's Rust via andere paden en gaan op weg naar de cafêrust. Deze is bij partycentrum Hercules in het centrum van Diessen. Deze gastvrije plek was enkele jaren terug de startlocatie van een winterserie. Misschien was je er toen ook?

Direct na de rust is de splitsing met de wandelaars die 20 km lopen. Zij maken een korte, maar mooie doorsteek en komen op een pad langs de Reusel. Iets verderop, bij een fraaie brug over het riviertje sluiten ze weer aan op de hoofdroute.

De langste afstanden lopen nog even door de bebouwde kom van Diessen. Ze passeren een bijzonder torentje. Het is een kloostertoren van 130 jaar oud, het

Brug over de Reusel met afbeeldingen van oorlogstaferelen.
Foto: Ad Ketelaars

laatste overgebleven deel van het Theresiaklooster van de Zusters van Liefde aan de Kerksingel. Het gebouw is in 1986 gesloopt. Het torentje heeft, na jarenlang in een weiland gestaan te hebben, in 2017 een definitieve plek gekregen aan de rand van het dorp.

Na de bebouwde kom stappen we opnieuw een zandpad op. Het is eigenlijk heel bijzonder te zien hoeveel zandpaden en oude karresporen bewaard zijn gebleven. Dit tref je in de Randstad niet aan. Maar in Brabant genieten we van het voorrecht om heerlijk over deze paden tussen het boerenland te lopen en te fantaseren hoe het hier vroeger aan toe ging, met paard en wagen of de ezelkar.....

Bij de Esbeeksedijk splitsen de afstanden. De 30 km (lees vandaag ook: 50) vervolgt de route over veldwegen, totdat zij weer samenkomt met de wandelaars op de langste afstand: 40 (lees ook: 60) km.

Deze laatste maakt ondertussen een lus zuidwaarts en gaat verder in de richting van landgoed De Utrecht. Dit prachtige 2700 hectare grote landgoed is ideaal voor wandelaars, reden voor onze routebouwers Ad Ketelaars en Theo van Boxmeer om een deel van de route van vandaag door dit mooie gebied te laten lopen.

Trouwens, het landgoed dankt zijn naam aan de levensverzekeringsmaatschappij De Utrecht, die later onderdeel werd van AMEV. Deze maatschappij begon op grote schaal met het ontginnen van de uitgestrekte heidevelden in het gebied met als doel productiebos voor de mijnbouw te planten en de rijke gebieden te verpachten als landbouwgrond. Zo ontstond een afwisselend gebied.

Diep verscholen in de bossen van De Utrecht bevindt zich de bijzondere uitspanning In den Bockenreyder. Via fraaie bospaden komen we bij deze herberg waar de cafêrust gepland is. Het is een uniek plekje. Als je op de website kijkt, valt direct de volgende tekst op: **'Minse, komtur bè zitte! In den Bockenreyder is uniek gelege op landgoed "De Utrecht", vlakbè de venne en midde in de bosse van Esbeek. Binne wordt nog zand op de vloere gestrooid, net as vrûger. Ge kunt hier fêèn wandele, fietse en ôk perdrije, as ge oew èè-ge perd meebrenge. En ge kunt lekker ôtruste op ons grôôt terras of bè ut knapperend vûrke van dun openhaard.'**

Als dat niet gastvrij is!! Nou, lopers op de 40 (of 60) km, dit is een stop waard!!

Er is wel een aandachtspuntje: je moet er per tafel afrekenen.

Na de rust vervolgen we de route door het landgoed en komen aan de rand van de Mispelendse Heide. Een deel hiervan is nog onontgonnen heidelandschap, o.a. rondom het mooie Flaesven.

We komen langs de Flaestoren. Voor een euro is het mogelijk deze indrukwekkende 22 meter hoge toren te beklimmen.

Foto: Myriam van den Berg

Het uitzicht is er prachtig. Bekijk de toren eens goed en zie de acht boomstammen die rondom de toren aangebracht zijn. Ze komen uit het landgoed en zijn elk zo'n 25 meter lang.

We gaan verder en lopen een stukje over een volgend heidegebied, de Netersele Heide. Ook hier treffen we een prachtig ven, het Goor.

Het is hier fantastisch mooi, maar we zijn op het verste punt aangekomen en we moeten toch echt op de terugweg. We blij-

ven echter hele mooie wandelkilometers maken. Zo komen we opnieuw op landgoed De Utrecht. Na een stukje langs de bosrand komen we de Reusel weer tegen.

Iets verderop is de samenkomst met de wandelaars die 30 (of 50) km lopen. We blijven de Reusel volgen. Bij een van de bruggen over het riviertje, dichtbij Baarschot, heeft OLAT de kleine koffiepost opgezet. Deze is speciaal voor de wandelaars op de langste twee afstanden. Hoe welkom, een lekkere warme drank.... Dan gaan we verder en opnieuw vervolgen we het pad langs het riviertje. We gaan een stuw over en verruilen dan het pad langs het water voor bospaden. Leuk, die variatie. En dat zet door, want we komen nu op autoluwe wegen waar we een tijdlang lekker door kunnen stappen.

En dan volgt opnieuw een mooi en vogelrijk bosgebied: Het Stuk. Trouwens: in dit bosgebied is een trimparcours uitgezet met uitdagende toestellen. Mocht je nog energie over hebben.....!?

Maar we zijn op de terugweg en dat betekent dat steeds meer afstanden invoegen. Er zijn ook nog enkele lusjes in de route verwerkt. Dus feitelijk is het de komende kilometers een samenkomen en uit elkaar gaan van routes. En zo lopen we in noordelijke richting. Uiteindelijk zijn alle afstanden samengekomen en steken we bij Haghorst het Wilhelminakanaal over. We lopen een stukje langs het kanaal totdat we op het erf van een boerderij de soeppost treffen.

Onze routebouwers kregen alle medewerking van de eigenaar om hier onze rustpost in te mogen richten. Geweldig om dit te ervaren! Na een beker soep vervolgen we de route. Nog één splitsing: de 20 - en 40 (60) km-lopers maken hier een extra lusje. Maar dan,

op nog geen kilometer voor de finish zijn we dan toch echt weer allemaal samen en lopen we terug naar de Reuselhoeve. Wat een heerlijke wandeling!!

De extra lus voor de langeafstandlopers. Deze starten vandaag vroeg. Het inschrijfbureau is er een uur eerder voor ingericht! De extra lus leidt de wandelaars in de richting van Oisterwijk en Moergestel. De eerste kilometers lopen we verhard en dat is fijn, want het is nog donker. Denk aan het meebrengen van je veiligheidshesje (wel zo veilig) en een zaklamp!

Tegen het ochtendgloren naderen we natuurgebied Kerkeindse Heide. Het was oorspronkelijk een heidegebied dat in het begin van de 20e eeuw werd ontgonnen. Het gebied werd beplant met naaldhout, maar enkele heidegebieden zijn gelukkig bewaard gebleven. Even verderop steken we de A58 over en dan naderen we het Galgeven, dat in een uitloper van het Oisterwijkse vennengebied ligt. Het is het grootste ven in het gebied en we lopen er bijna helemaal omheen. Mooi is dat, zeker in de vroege ochtend met misschien wel geheimzinnige nevel over het water. We vervolgen onze route door de bossen tot we bij het witte boskappelletje de koffiepost treffen.

De kapel is gebouwd in 1939 en na de Tweede Wereldoorlog toegewijd aan Onze Lieve Vrouw van de Vrede.

We lopen verder door de Oisterwijkse bossen en steken de Reusel over. Nu komen we echt in het vennengebied. We passeren er op korte afstand maar liefst drie: het Diaconieven, het Brandven en Kolkven.

Hierna lopen we terug in de richting van Moergestel door het Moergestelsbroek,

waar we een stuk langs de Reusel wandelen. Dit gebied is één van drie waterbergingsgebieden in de regio. De stuwen zijn hier uit de Reusel gehaald, zodat het water weer vrij door kan stromen. In de zomer is de Reusel hier een smalle, snelstromende beek. Maar in de winter, na een natte periode, kan de Reusel hier wel 100 m breed zijn!

En mocht je nog niet weten waar het geografisch middelpunt van de Benelux zich bevindt? Nou, dat is dus hier, precies waar de route ons langs leidt. Het is geen fabeltje, in 2011 is dit officieel berekend en door het kadaster bevestigd. Een wegwijzer én bord maken ons hier extra attent op.

Foto: Ad Ketelaars

We lopen opnieuw een stukje langs de Reusel en steken verderop weer de A58 over. Door natuurgebied de Hilver leidt de route ons terug naar de Reuselhoeve. En aan de auto's te zien, wordt het wel duidelijk dat er inmiddels meer mensen aan de wandel zijn. Na een welkome rust kunnen we de routebeschrijving van de reguliere dagwandeltocht pakken, even besluiten of je

30 of misschien wel 40 km wilt gaan lopen en dan weer op pad!

Een woord van dank aan alle vrijwilligers die deze mooie wandeldag voor ons mogelijk maken!

-Myriam van den Berg-